UAB
Universitat Autònoma de Barcelona

El procés d'ensenyament aprenentatge

2026/2027

Codi: 101634
Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs
Educació social	OB	1
Pedagogia	OB	1

Professor/a de contacte

Nom : Antoni Navio Gamez

Correu electrònic : antoni.navio@uab.cat

Equip docent

Daniel Ortega Ortigoza

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al final del document.

Prerequisits

La base del procés d'ensenyament-aprenentatge es configura durant el primer curs. Destaquem la importància de l'assignatura Teories i Història de l'Educació pel què fa a la fonamentació que aporta per a la comprensió del procés d'ensenyament-aprenentatge.

Objectius

1) Analitzar aspectes que conformen realitats educatives des d'una perspectiva didàctica en contextos educatius formals i no formals

2) Analitzar necessitats educatives i formatives per tal de dissenyar processos d'ensenyament-aprenentatge.

3) Dissenyar processos, projectes, programes i activitats per a intervenir en contextos educatius i formatius.

4) Analitzar críticament propostes i alternatives a situacions pròpies de la professió.

5) Fonamentar la pràctica educativa en els principis que regeixen el procés d'ensenyament aprenentatge des de la perspectiva de la Didàctica General.

Resultats d'aprenentatge

1. Conformar equips de treball capaços de desenvolupar les activitats de forma efectiva.
2. Dissenyar projectes i accions adaptades als contextos educatius i als destinataris de les mateixes.
3. Utilitzar les plataformes virtuals com a eina de comunicació i de gestió de les activitats dirigides i supervisades.

4. Utilitzar les TIC en el disseny, en el desenvolupament i elaboració dels treballs pràctics.
5. Analitzar les característiques dels grups d'aprenentatge.
6. Elaborar dispositius d'avaluació d'aprenentatges especificant tots els seus components (objecte, instruments, agents, moments).
7. Conformar equips de treball capaços de desenvolupar les activitats de forma efectiva.
8. Utilitzar les TIC en el disseny, en el desenvolupament i elaboració dels treballs pràctics

Continguts

I. Fonamentació del procés d'Ensenyament-Aprenentatge (2 ECTS)

1. La visió didàctica del procés d'ensenyament-aprenentatge: conceptualització; anàlisi epistemològica; objecte d'estudi; ciències de l'educació, pedagogia i didàctica; la didàctica en context; les finalitats de la didàctica.

II. La programació del procés d'Ensenyament-Aprenentatge (4 ECTS)

2. L'elaboració de plans programes i projectes: conceptualització i característiques, models de planificació i disseny, la concreció i la contextualització curricular.

3. Elements de programació: els destinataris

4. Elements de programació: els objectius

5. Elements de programació: els continguts

6. Elements de programació: les estratègies metodològiques, els mitjans i els recursos.

7. Avaluació d'aprenentatges: concepte, dimensions i planificació.

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Avaluació	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6
Estudi, lectures, etc.	75	3	1, 2, 3, 4, 5, 6
Seguiments individuals i grupals	30	1,2	1, 2, 3, 4, 5, 6
Gran grup	30	1,2	2, 3, 5, 6
Seminaris	15	0,6	2, 3, 4, 5, 6

GRAN GRUP

Permeten la presentació dels continguts, alhora que participar activament en llur desenvolupament. Malgrat ser una tipologia d'activitat on el protagonisme recau en la figura docent, cal fomentar la participació activa de l'alumnat, especialment compartint els aprenentatges que s'han assolit o que s'estan assolint. En aquest moment, per exemple, es quan es presenten les activitats pràctiques que formaran part de l'assignatura i que es realitzaran individualment o grupal.

SEMINARIS

Permeten treballar en grups mitjans (entre 25 i 30 persones) per tal de reforçar el treball individual i de grup petit (5 persones aprox.). És alhora l'espai adequat per al debat i per personalitzar l'aprenentatge sense perdre de referència del grup.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè l'alumnat completi les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Proves teòriques	50%	0	0	2, 5, 6
Resolució de casos pràctics	35%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8
Exercicis reflexius grupals	15%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8

PROVES TEÒRIQUES

Realització de 2 proves d'avaluació de caràcter individual. En cas que en una de les proves teòriques la qualificació sigui igual o superior a 4, es podrà fer mitja amb l'altra prova. Si amb la puntuació mitjana de les dues proves no s'arriba a 5, caldrà recuperar una o ambdues proves. No es podran recuperar proves teòriques si l'estudiant no s'ha presentat a cap de les planificades durant el desenvolupament de l'assignatura. Les qualificacions es comunicaran en un termini màxim de 2 setmanes

RESOLUCIÓ DE CASOS PRÀCTICS

Realització d'activitats grupals basades en la resolució de casos pràctics a partir del treball en grup. Es lliuraran en terminis establerts acordats el primer dia de classe. La resposta als lliuraments (feedback) es farà en un termini màxim de 2 setmanes i en cas d'obtenir una qualificació inferior a 5 s'haura de refer la tasca. Aquestes activitats grupals es plantejaran en els seminaris.

EXERCICIS REFLEXIUS

Es realitzaran exercicis de caràcter reflexiu (individual i/o grupal segons el desenvolupament del tema 1 de l'assignatura. La qualificació es comunicarà en un termini màxim de 2 setmanes després del lliurament. En cas d'obtenir una qualificació inferior a 5 s'haurà de refer la tasca. Aquesta tasca serà avaluada entre iguals amb una rúbrica co-construida en els seminaris

ASPECTES GENERALS

És condició indispensable superar totes les proves d'avaluació (proves teòriques, resolució de casos pràctics i exercicis reflexius amb una qualificació igual o superior a 5) per poder superar l'assignatura.

L'assistència a les diferents activitats serà tinguda en compte a nivell grupal i individual. Per tant, el professorat farà un seguiment de l'assistència individual i grupal a les diferents activitats de l'assignatura.

En cas que es detecti plagi, la qualificació de l'assignatura serà SUSPÈS.

En cas que una activitat d'avaluació no s'hagi lliurat o realitzat (prova teòrica, resolució de cas pràctic o exercici reflexiu) en qualsevol dels lliuraments previstos, la qualificació final de l'assignatura serà NO AVALUABLE.

Per aprovar aquesta assignatura, cal que l'estudiant mostri una bona competència comunicativa general, tant oralment com per escrit, i un bon domini de la llengua vehicular que consta a la guia docent.

En totes les activitats (individuals i en grup) es tindrà en compte la correcció lingüística, la redacció i els aspectes formals de presentació. L'alumnat ha de ser capaç d'expressar-se amb fluïdesa i correcció i ha de mostrar un alt grau de comprensió dels textos acadèmics. Una activitat pot ser retornada (no avaluada) o suspesa si el professorat considera que no compleix aquests requisits.

Aquesta assignatura no contempla la realització d'una prova de síntesi a partir de la segona matrícula.

Està permès l'us de la intel·ligència artificial generativa per la realització de les activitats de l'assignatura següents: resolució de casos pràctics i exercicis reflexius. Ara bé, caldà esmentar en els lliuraments que, quan s'hagi fet l'eventual ús, aquest es justifiqui i es contrasti amb el punt de vista personal o grupal. En el cas d'emprar la intel·ligència artificial generativa (IAGen) sense esmentar el seu us, la qualificació de l'activitat i de l'assignatura serà 0. Com a complement per a un ús responsable de la IAGen, totes les persones implicades en el desenvolupament de l'assignatura hauran de signar un Acord d'Us Responsable que estarà disponible a l'aula moodle de l'assignatura des de l'inici d'aquesta.

DATES DE REALITZACIÓ DE LES PROVES TEÒRIQUES

Grup de Pedagogia: Prova teòrica primera part de l'assignatura: 11/3/2027. Prova teòrica segona part de l'assignatura: 27/5/2027. Recuperació: 17/6/2027.

Grup d'Educació Social: Prova teòrica primera part de l'assignatura: 9/3/2027. Prova teòrica segona part de l'assignatura: 8/6/2027. Recuperació: 22/6/2027.

AVALUACIÓ ÚNICA

Atès que aquesta assignatura s'acull a l'opció d'avaluació única, la data de lliurament de les diferents acivitats d'avaluació prèviament contemplades en farà en les següents dates i forma:

Proves teòriques: les dues es realitzaran el dia 27/5/2027 pel grau de Pedagogia i 8/6/2027 pel grau d'Educació Social.

Casos pràctics: les pràctiques previstes i els exercicis reflexius es lliuraran en forma de portafoli el dia 27/5/2027 pel grau de Pedagogia i 8/6/2027 pel grau d'Educació Social

Exercicis reflexius individuals: els exercicis reflexius es lliuraran en forma de portafoli el dia 18/6/2026 pel grau de Pedagogia i 16/6/2026 pel grau d'Educació Social

Totes les activitats d'avaluació única es poden recuperar en les següents dates: 17/6/2027 (grau de Pedagogia) i 22/6/2027 (grau d'Educació Social).

El pes de les activitats d'avaluació en el cas d'avaluació única són els mateixos que en l'avaluació ordinària.

Bibliografia

Bolívar, A. (2008). *Didáctica y Currículum: de la modernidad a la postmodernidad*. Ediciones Aljibe.

Castillo, S.; Cabrerizo, J. (2010). *Evaluación educativa de aprendizajes y competencias*. Pearson-UNED.

De la Herrán, A; Medina, A. (2023). *Didáctica General. Formarse para educar.* Octaedro.

Falcó, J.M. (2023). *Otra evaluacion es necesaria. Guía para hacerla posible*. Editorial CCS.

Hernández, C.A.; Guárate, A.Y. (2017). *Modelos didácticos para situaciones y contextos de aprendizaje*. Narcea.

Medina, A.; Bohari, P. (2025). *Innovación Didáctica. Desarrollo Curricular para la mejora del proceso Enseñanza-Aprendizaje*. Editorial Universitas.

Medina, A.; de la Herrán, A. (2023). *Futuro de la Didáctica General*. Octaedro.

Medina, A.; Salvador, F. (Coord.) (2009). *Didáctica General*. Pearson.

Montanero, M. (2019). *Didáctica General. Planificación y práctica de la enseñanza primaria*. Universidad de Extremadura.

Navarro, R. (Coord.) (2007). *Didáctica y Currículum para el desarrollo de competencias. Dykinson*.

Rodríguez Rojo, M. (Coord.) (2002). *Didáctica General. Qué y cómo enseñar en la sociedad de la información*. Biblioteca Nueva.

Salvador, F.; Rodríguez Diéguez, J.L.; Bolívar, A. (Dtores.) (2004). *Diccionario enciclopédico de Didáctica*. Ediciones Aljibe (2 vols.).

Sánchez Huete, J. C. (Coord.) (2008). *Compendio de Didáctica General*. Editorial CCS.

Sevillano, M.L. (2004). *Didáctica en el siglo XXI. Ejes en el aprendizaje y enseñanza de calidad*. McGraw-Hill.

Tejada, J. (2005). *Didáctica-Currículum. Diseño, desarrollo y evaluación curricular*. Davinci.

Tejada, J.; Giménez, V. (Coords.) (2006). *Formación de Formadores. Escenario aula.* Thomson.

Tejada, J. (Coord). (2022). *Evaluación de aprendizajes en educación superior. De la teoría a la práctica.* Aula Magna.

Programari

No s'utilitza cap programari específic en el desenvolupament d'aquesta assignatura.

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre. A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través d'aquest enllaç. Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Tipus de docència	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(TE) Teoria	1	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	2	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	111	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	112	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	113	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	211	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	212	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	213	Català	segon quadrimestre	matí-mixt